

// Zukunftsministerium
Was Menschen berührt.

Deutsch
English
Français

عربي (Arabisch)
فارسی (Farsi)

Bildung und Betreuung
in der Kinder-
tagespflege

Informationen für Eltern
mit Fluchterfahrung

Bildung und Betreuung in der Kinder- tagespflege

Deutsch

English

Français

عربي (Arabisch)

فارسی (Farsi)

**Informationen für Eltern
mit Fluchterfahrung**

Liebe Eltern,

Sprache und die Kultur unseres Landes kennen. Hier wird Ihr Kind familiennah und liebevoll betreut, spielt und lernt mit anderen Kindern.

Unsere Tagespflegepersonen helfen Ihrem Kind dabei. Sie haben einen klaren Bildungsauftrag und begleiten und fördern so die Entwicklung Ihres Kindes.

gemeinsam mit Ihrem Kind sind Sie nach Deutschland gekommen, um eine neue Lebensperspektive für sich und Ihr Kind aufzubauen.

Die Kindertagespflege ist eine besondere Bildungsform für Ihr Kind. Hier lernt Ihr Kind schnell die deutsche

Mit dieser Broschüre möchten wir Sie über die Kindertagespflege in Bayern informieren. Sie bekommen so einen ersten Eindruck von den Besonderheiten dieser Betreuungsform. Bitte nutzen Sie diese Chance für Ihr Kind.

Emilia Müller

Emilia Müller
Staatsministerin

Johannes Hintersberger

Johannes Hintersberger
Staatssekretär

Inhalt

Was ist Kindertagespflege? _____ **9**
Deutsch

What is child day-care? _____ **13**
English | Englisch

Qu'est-ce que la garde d'enfants en journée ? _____ **17**
Français | Französisch

التعليم والإشراف
أثناء الرعاية النهارية للأطفال
عربي | Arabisch
21 _____

تربيت و مراقبت
در پرستاری روزانه کودکان
فارسی | Farsi
25 _____

Was ist Kindertagespflege?

In der Kindertagespflege wird Ihr Kind von einer Tagespflegeperson gemeinsam mit höchstens 4 weiteren Kindern betreut. Die Kindertagespflege ist neben den Kindertageseinrichtungen (z.B. Kinderkrippe, Kindergarten) eine gesetzlich anerkannte und staatlich geförderte Betreuungsform für Kinder in Bayern. Tagespflegepersonen nehmen Kinder im Alter zwischen 0 und 14 Jahren auf.

Die **Kindertagespflege** findet in der Regel bei der Tagespflegeperson Zuhause oder in anderen geeigneten Räumen statt.

In Bayern können sich auch mehrere Tagespflegepersonen zusammenschließen. Man spricht dann von einer **„Großtagespflege“**. Hier betreuen maximal drei Tagespflegepersonen maximal zehn Kinder gleichzeitig.

TAGESPFLEGEPERSONEN

Tagespflegepersonen sind für die Betreuung Ihres Kindes gut vorbereitet. Sie haben sich in Kursen spezielles Wissen angeeignet und können so Ihr Kind bei seiner Entwicklung unterstützen und fördern.

Die Tagespflegepersonen werden vom Jugendamt eingehend überprüft. Nur mit einer „Pflegerlaubnis“ dürfen sie als Tagespflegeperson arbeiten.

Was bietet Ihnen und Ihrem Kind die Kindertagespflege?

- ▶ Aufgrund der Betreuung in einer kleinen, beständigen Gruppe, fühlen sich gerade unter dreijährige Kinder besonders sicher und geborgen.
- ▶ Die Kindertagespflege kann besonders die individuellen Bedürfnisse Ihres Kindes berücksichtigen. Ihr Kind wird gezielt gefördert und gebildet.
- ▶ Ihr Kind lernt im Kontakt mit anderen Kindern und der Tagespflegeperson spielerisch die deutsche Sprache.
- ▶ Ihr Kind erlebt einen strukturierten Alltag, zum Beispiel durch das gemeinsame Essen.
- ▶ Ihr Kind lernt sein neues Umfeld kennen, zum Beispiel durch gemeinsame Ausflüge zu Spielplätzen in der Umgebung und findet schnell Freunde.
- ▶ In der Kindertagespflege können Sie die notwendigen Betreuungszeiten individuell vereinbaren.
- ▶ Die Kindertagespflege ermöglicht Ihnen z. B., einen Sprachkurs oder eine Ausbildung zu machen oder einer Erwerbstätigkeit nachzugehen.
- ▶ Die Tagespflegeperson wird Sie regelmäßig über die Fortschritte Ihres Kindes informieren.

Wie können Sie als Eltern Ihr Kind unterstützen?

Zu Beginn der Betreuung ist die Eingewöhnung Ihres Kindes sehr wichtig. Bleiben Sie daher in den ersten Tagen und eventuell in den ersten Wochen in der Kindertagespflege bei Ihrem Kind. Das erleichtert es Ihrem Kind, sich dort gut einzuleben und wohl zu fühlen.

Halten Sie sich bitte an die vereinbarten Betreuungszeiten. Bringen Sie Ihr Kind pünktlich und regelmäßig. Kann Ihr Kind einmal nicht an der Betreuung teilnehmen, weil es z. B. krank ist, müssen Sie die Tagespflegeperson rechtzeitig informieren.

Tauschen Sie sich mit der Tagespflegeperson aus und äußern Sie jederzeit Fragen, Wünsche und Anregungen. Sie kennen Ihr Kind am besten.

Zeigen Sie Ihrem Kind gegenüber viel Interesse an den neuen Erfahrungen und Erlebnissen in der Kindertagespflege.

Wo finden Sie für Ihr Kind einen Platz in der Kindertagespflege?

Das Jugendamt hilft Ihnen dabei, das für Ihr Kind passende Betreuungsangebot zu finden. Wenn Ihnen vom Jugendamt eine Tagespflegeperson vermittelt wird, können Sie sicher sein, dass sie geprüft und qualifiziert ist.

Normalerweise zahlen Sie monatlich einen vereinbarten Betrag für die Betreuung. Wenn Sie jedoch nicht regelmäßig

Lohn erhalten oder ein geringes Einkommen haben, übernimmt das Jugendamt in der Regel auf Ihren Antrag diesen Betrag.

Eine Übersicht der Jugendämter in Bayern finden Sie unter:

<http://www.blja.bayern.de/service/adressen/jugendaemter/index.php>

KINDERTAGESBETREUUNG IST EINE CHANCE FÜR ALLE KINDER!

Unter www.kita.bayern.de informieren Sie 8 Kurzfilme über die unterschiedlichen Betreuungsangebote und die Arbeitsweise der Kindertageseinrichtungen und Kindertagespflege.

Education and Care in child day-care

information for refugee parents

What is child day-care (« Kindertagespflege »)?

In child day-care, your child will be taken care of by a day-care worker together with no more than 4 other children. Child day-care is a legally recognised and state-subsidised form of care for children in Bavaria, in addition to the child day-care facilities (e.g. nursery, kindergarten day-care). Day-care workers take in children aged 0 to 14.

Child day-care usually takes place in the day-care worker's home or in other suitable premises.

Several day-care workers may team up in Bavaria. That is called „**large day-care**“. Up to three day-care workers will take care of up to ten children at a time.

DAY-CARE WORKERS

Day-care workers are prepared well for taking care of your child. They have taken classes to acquire specialist knowledge and are thus able to support and promote your child in his or her development.

Day-care workers are thoroughly reviewed by the youth welfare office. They require a „day-care permit“ to work as day-care workers.

What does child day-care offer you and your child?

- ▶ Care in a small, consistent group especially makes children younger than three years feel particularly safe and protected.
- ▶ Child day-care can be specifically consider your child's specific needs. Your child will receive targeted support and education.
- ▶ Your child will playfully learn the German language in contact with other children and the day-care worker.
- ▶ Your child will experience a structured day, e.g. by shared meals.
- ▶ Your child will get to know the new environment, e.g. by excursions to playgrounds in the area, and will make friends quickly.
- ▶ You can agree on individual care times as needed in a child day-care.
- ▶ Child day-care enables you e.g., to take a language class or training, or to start gainful employment.
- ▶ The day-care worker will inform you about your child's progress regularly.

How can you as parents support your child?

Familiarisation will be very important for your child at the beginning of day-care. Stay with your child during the first days, or possibly the first weeks, in the child day-care. This will make it easier for your child to become familiar with the surroundings and to be comfortable there.

Please comply with the agreed day-care times. Bring your child on time and regularly. If your child cannot come to day-care, e.g. due to illness, inform the day-care worker in time.

Talk to the day-care worker and ask any questions, state wishes or make suggestions. You know your child best.

Show your child that you are very interested in his/her new experiences in day-care.

Where can you find a day-care place for your child?

The youth welfare office will help you find the right support offer for your child. A day-care worker mediated by the youth welfare office will certainly be reviewed and qualified.

Usually, you will pay a monthly agreed amount for day-care. If you do not receive regular wages or have a low

income, the youth welfare office will usually pay this amount for you upon application.

For an overview of the youth welfare offices in Bavaria, see:

<http://www.blja.bayern.de/service/adressen/jugendaemter/index.php>

CHILD DAY-CARE IS A CHANCE FOR ALL CHILDREN!

Eight short clips provide information about the different care offers and the working methods of the child day-care facilities and child day-care offers at www.kita.bayern.de

Éducation et accueil – La garde d'enfants en journée

Informations destinées aux parents qui ont connu l'exil

Qu'est-ce que la garde d'enfants en journée (« Kindertagespflege ») ?

Dans le cadre de la garde d'enfants en journée, en allemand « Kindertagespflege », votre enfant est pris en charge par une gardienne d'enfants (ou un gardien d'enfants) qui s'occupe au maximum de 4 enfants en plus du vôtre. En Bavière, la Kindertagespflege est un mode de garde d'enfants reconnu par la loi et subventionné, tout comme les structures d'accueil telles que la crèche (« Kinderkrippe ») ou le jardin d'enfants (« Kindergarten »). Les gardiennes (ou gardiens) d'enfants prennent en charge des enfants de 0 à 14 ans.

La « **Kindertagespflege** » a lieu en général au domicile de la gardienne (ou du gardien) d'enfants, ou bien dans d'autres locaux appropriés.

En Bavière, les gardiennes ou gardiens d'enfants ont aussi la possibilité de se regrouper à plusieurs. On parle alors de « **Großtagespflege** », la garde en journée « grand format ». Dans ce cas de figure, trois gardiennes ou gardiens d'enfants au plus accueillent simultanément un maximum de dix enfants.

LES GARDIENNES OU GARDIENS D'ENFANTS

Les gardiennes ou gardiens d'enfants sont bien préparés à l'accueil de votre enfant. Ces personnes ont suivi des formations qui leur ont permis d'acquérir des connaissances spécifiques pour soutenir et favoriser le développement de votre enfant.

Elles font l'objet d'un examen approfondi par le service public d'aide à l'enfance (« Jugendamt »). Pour pouvoir exercer le métier de gardienne ou gardien d'enfants, elles doivent avoir obtenu un agrément spécifique, appelé (« Pflegeerlaubnis »).

Quels sont les avantages de la garde d'enfants en journée pour vous et votre enfant ?

- ▶ Accueillis au sein d'un petit groupe constant, les enfants, notamment ceux de moins de trois ans, se sentent particulièrement entourés et en sécurité.
- ▶ La garde d'enfants en journée permet notamment de prendre en compte les besoins individuels de votre enfant. Votre enfant bénéficie d'un soutien et d'une éducation ciblés.
- ▶ Votre enfant apprend la langue allemande de façon ludique au contact avec les autres enfants et avec la gardienne ou le gardien d'enfants.
- ▶ Votre enfant connaît un quotidien structuré, par exemple grâce aux repas pris en commun.
- ▶ Votre enfant découvre son nouvel environnement, par exemple grâce aux sorties aux aires de jeux à proximité, et se fait rapidement des amis.
- ▶ En garde d'enfants en journée, les horaires et jours de garde peuvent être fixés librement.
- ▶ Grâce à la garde d'enfants en journée, vous pourrez par exemple suivre un cours de langue ou une formation, ou encore exercer une activité professionnelle.
- ▶ La gardienne ou le gardien d'enfants vous informera régulièrement des progrès de votre enfant.

En tant que parents, comment pouvez-vous soutenir votre enfant ?

Le début de l'accueil est une phase cruciale pour votre enfant qui aura besoin d'un temps d'adaptation. Restez à ses côtés les premiers jours voire les premières semaines de sa garde d'enfants en journée. Vous favoriserez ainsi son intégration et son bien-être.

Veillez respecter les horaires et jours de garde fixés. Amenez votre enfant à l'heure et de façon régulière. Si votre enfant ne peut pas venir un jour, par exemple parce qu'il est malade, vous devez prévenir au plus vite la gardienne (ou le gardien) d'enfants.

Recherchez le dialogue avec la gardienne ou le gardien d'enfants et n'hésitez pas à poser des questions, exprimer vos souhaits ou faire une suggestion. C'est vous qui connaissez le mieux votre enfant.

Montrez à votre enfant que vous vous intéressez à ses nouvelles activités et expériences en garde en journée.

Où trouver une place pour votre enfant en garde en journée ?

Le service d'aide à l'enfance (« Jugendamt ») vous aidera à trouver l'offre d'accueil la mieux adaptée à votre enfant. Si le « Jugendamt » vous propose une gardienne ou un gardien d'enfant, vous pouvez être sûrs qu'il s'agit d'une personne agréée et qualifiée.

Normalement, vous paierez un montant mensuel convenu d'avance pour la garde de votre enfant. Toutefois, si vous n'avez

pas de salaire régulier ou si vos revenus sont faibles, le service d'aide à l'enfance (« Jugendamt ») prend généralement en charge ce montant, à condition que vous en fassiez la demande.

Les services d'aide à l'enfance (« Jugendämter ») de Bavière sont répertoriés ici : <http://www.blja.bayern.de/service/adressen/jugendaemter/index.php>

L'ACCUEIL DE L'ENFANT EN JOURNÉE, UNE CHANCE POUR TOUS LES ENFANTS !

Sur www.kita.bayern.de, vous trouverez 8 vidéos sur les différents modes de garde et sur le fonctionnement des structures d'accueil et de la garde d'enfants en journée (« Kindertagespflege »).

معلومات للآباء والأمهات الذين عايشوا تجربة النزوح

التعليم والإشراف أثناء الرعاية النهارية للأطفال (« Kindertagespflege »)

ما هي الرعاية النهارية للأطفال؟

أثناء الرعاية النهارية للأطفال يتولى شخص رعاية طفلكم إلى جانب ما هو أقصاه 4 أطفال آخرين. تعتبر الرعاية النهارية للأطفال مثلها مثل مرافق رعاية الأطفال الأخرى (الحضانة) هي من أشكال الرعاية المعترف بها قانونيًا في ولاية بافاريا وتتلقى دعمًا من الدولة. يستقبل أشخاص الرعاية النهارية الأطفال من عمر 0 إلى 14 عامًا.

تتم الرعاية النهارية للأطفال في العادة في منزل الشخص المتولي للرعاية النهارية أو في أماكن أخرى ملائمة.

يمكن في ولاية بافاريا لأكثر من شخص الانضمام إلى تولي الرعاية النهارية. ويقصد هنا "الرعاية النهارية الكبيرة"، حيث يقوم بحد أقصى ثلاثة أشخاص بتولي الرعاية النهارية لعشرة أطفال في نفس التوقيت.

الأشخاص الذين يتولون الرعاية النهارية للأطفال

لقد تم تأهيل الأشخاص الذي يتولون الرعاية النهارية لطفلكم بشكل جيد. فهم اكتسبوا المعرفة المتخصصة في دورات لذلك وهم في مقدورهم دعم طفلكم أثناء نموه.

وتقوم دائرة رعاية الأطفال والقاصرين باختبار الأشخاص الذين يتولون الرعاية النهارية للأطفال بشكل مستفيض. وهم يعملون في هذا المجال فقط بعد حصولهم على "تصريح للقيام بالرعاية".

ما الذي تقدمه الرعاية النهارية للأطفال لكم ولطفلكم؟

- ▶ نتيجة للرعاية في مجموعة صغيرة مستقرة، يشعر الأطفال تحت عمر الثلاث سنوات بصورة خاصة بالأمان والسكينة.
- ▶ يمكن للرعاية النهارية للأطفال أن تراعي على نحو خاص الاحتياجات الفردية لطفلكم. ويتم على وجه التحديد تشجيع وتعليم طفلكم.
- ▶ سيتعلم طفلكم أثناء الاتصال مع الأطفال الآخرين والأشخاص المتولين للرعاية اللغة الألمانية من خلال اللعب.
- ▶ يعيش طفلكم روتينًا يوميًا منظمًا، على سبيل المثال من خلال الأكل المشترك.
- ▶ يتعرف الطفل على محيطه الجديد، على سبيل المثال من خلال الخروج الجماعي إلى ملعب الأطفال القريب والعثور السريع على أصدقاء جدد.
- ▶ في نظام الرعاية النهارية للأطفال يمكنكم الاتفاق على أوقات الرعاية المطلوبة بشكل فردي.
- ▶ يمكنكم نظام الرعاية النهارية للأطفال على سبيل المثال من متابعة دورة اللغة أو التدريب المهني أو ممارسة العمل.
- ▶ وسيخبركم شخص الرعاية النهارية بانتظام بالخطوات الجديدة التي يقوم بها طفلكم.

رعاية الطفل هي فرصة لكل طفل

في الموقع الإلكتروني www.kita.bayern.de تخبركم 8 أفلام قصيرة عن عروض الرعاية المختلفة وطرق عمل الحضانات و الرعاية النهارية للأطفال.

كيف يمكنكم بصفتكم آباء أو أمهات دعم أطفالكم؟

عند بداية الرعاية فإنه من المهم للغاية أن يتأقلم طفلكم مع ذلك الوضع الجديد. لذا ابقوا مع أطفالكم في الأيام الأولى وربما الأسابيع الأولى أثناء فترة الرعاية النهارية. وهذا يسهل على طفلكم التأقلم والشعور بالراحة هناك.

يرجى الحفاظ على مواعيد الرعاية المتفق عليها. احضروا أطفالكم بانتظام في الموعد المحدد. إذا تعذر على طفلكم الحضور إلى الرعاية، لأنه مريض على سبيل المثال فإن عليكم إخبار شخص الرعاية في الوقت المناسب.

تبادلوا الحديث مع الأشخاص المتولين للرعاية النهارية لطفلكم ووجهوا إليهم أسئلتكم ورجباتكم. فأنتم أفضل من يعرف كل شيء عن طفلكم.

إظهروا لطفلكم مزيد من الاهتمام بالتجربة الجديدة وما سيعايشوه أثناء الرعاية النهارية.

أين يمكنكم العثور على فرصة للرعاية النهارية لطفلكم؟

تساعدكم دائرة رعاية الأطفال والقاصرين العثور على الفرصة المناسبة لرعاية طفلكم. إذا توسطت دائرة رعاية الأطفال والقاصرين بأحد أشخاص الرعاية النهارية، فإنه يمكنكم التأكد بأنهم مؤهلون وأنه تم إجراء الاختبارات المناسبة لهم.

في المعتاد ستدفعون شهرياً مبلغاً يتفق عليه مقابل تلك الرعاية. إذا كنتم لا تحصلون على دخل منتظم أو أن دخولكم ضعيفة، فإن دائرة رعاية الأطفال والقاصرين تتولى في العادة بناءً على طلبكم هذا المبلغ.

لمحة عن دوائر رعاية الأطفال والقاصرين في ولاية بافاريا ستجدونها في:

<http://www.blja.bayern.de/service/adressen/jugendaemter/index.php>

معلومات برای والیدین با تجربه به فرار

تربیت و مراقبت

در پرستاری روزانه کودکان (« Kindertagespflege »)

پرستاری روزانه کودکان (« Kindertagespflege ») چیست؟

در پرستاری روزانه کودکان کودک شما به همراه حداقل چهار کودک دیگر توسط یک پرستار روز مراقبت میشود. پرستاری روزانه کودکان در کنار تشکیلات روزانه کودکان (مثل شیرخوارگاه کودکان، کودکانستان) یک فورم مجزای پرستاری کودکان در بایرن میباشد که از جانب قانون تأیید و از طرف دولت حمایه میشود. پرستاران روز کودکان بین سن 0 و 14 سال را قبول میکنند.

پرستاری روزانه کودکان عموماً در منازل پرستاران روز یا در محل های مناسب دیگری صورت میگیرد.

در بایرن میتوانند چندین پرستاران باهم مشترکانه کار کنند. این همپیوستگی پرستاران روز را "پرستاری بزرگ روز" (« Großtagespflege ») میگویند. درین گروه حداقل سه پرستار روز حداقل از ده کودک پرستاری میکنند.

پرستاران روز

پرستاران روز برای مراقبت کودک شما آمادگی خیلی خوبی دارند. آنها در کورسهای مخصوص دوره دیده اند و میتوانند در پیشرفت و تکامل کودکان کمک کنند.

پرستاران روز از جانب اداره جوانان دقیقاً کنترل میگردند و آنها فقط با "اجازنامه پرستاری" میتوانند بحیث پرستاران روز کار کنند.

کجا میتوانید جای برای کودکان در پرستاری روزانه کودکان پیدا کنید؟

اداره جوانان میتواند جای مناسب پرستاری برای کودکان پیدا کند. اگر اداره جوانان پرستار روز را بشما معرفی کرد، مطمئن باشید که آن پرستار کنترل شده و دارای قابلیت پرستاری است.

در حالت عادی شما هزینه تعیین شده برای پرستاری پرداخت میکنید. ولی اگر شما مرتباً حقوق نمیگیرید و یا درآمدتان کم است به **تقاضای شما** اداره جوانان این هزینه را به عهده خود میگیرد.

فهرست اداره های جوانان در بایرن در سایت پایین می یابید

<http://www.blja.bayern.de/service/adressen/jugendaemter/index.php>

پرستاری روزانه کودکان یک شانس برای همه کودکان است

در سایت www.kita.bayern.de 8 فیلم های کوتاه برای تان راجع به پیشنهادهای مختلف و روش کار تشکیلات روزانه کودکان و پرستاری روزانه کودکان معلومات میدهند.

پرستاری روزانه کودکان بشما و کودک شما چه چیزی ارائه می نماید؟

- ◀ بخاطر پرستاری در یک گروه کوچک و پایدار کودکان جوانتر از سه سال خود را مصون و محفوظ حس میکنند.
- ◀ پرستاری روزانه کودکان میتواند توجه خصوص به ضرورتهای انفرادی کودک شما را کند و کودک شما تشویق میگردد و برایش آموزش داده میشود.
- ◀ کودک شما با در تماس بودن با کودکان دیگر و پرستار زبان آلمانی را با آسانی یاد میگیرد.
- ◀ روزهای کودک شما دارای تنظیم خواهند بود، مثل غذا خوردن در گروه.
- ◀ کودک شما با رفتن به زمین بازی همراه گروه آشنا با محیط خود میشود و به زودی با دیگران دوست میشود.
- ◀ شما میتوانید در پرستاری روزانه کودکان ساعتهای مشخص پرستاری را بطور انفرادی تعیین کنید.
- ◀ پرستاری روزانه کودکان به شما امکانات مثل رفتن به کورس زبان، آموزش و یا کارکردن را فراهم میکند.
- ◀ پرستار روز شما را مرتباً از پیشرفت کودکان مطلع می سازد.

شما بحیث والیدین چطور میتوانید کودکتان را حمایه کنید؟

در ابتدای پرستاری عادت کردن کودک شما خیلی مهم است. در روزهای اولیه و یا در هفتههای اولیه شما همراه کودکتان در پرستاری روزانه کودکان بمانید. بدین ترتیب شما محیطی عادت کردن و امن و سالم را برای کودک خود ایجاد می کنید.

لطفاً ساعتهای تعیین شده برای پرستاری را رعایت بکنید. کودکتان را همیشه و سر ساعت به آنجا بیاورید. اگر هر کدام روز کودک شما نمیتوانست در پرستاری حضور پیدا کند، بطور مثال او بیمار است، شما باید سر وقت پرستار روز را مطلع سازید.

همیشه با پرستار روز در ارتباط باشید و هر وقت که خواسته باشید از شما سوال کنید، خواسته های تان را ارائه دهید و اطلاعات برایش بدهید چون هیچ کس کودکتان را بهتر از شما نمی شناسد.

به تجربیات و مشاهدات جدید که کودک شما در پرستاری روزانه کودکان فرا گرفته است خیلی زیاد علاقه نشان دهید.

Bayern.

Die Zukunft.

www.kindertagespflege.bayern.de

www.zukunftsministerium.bayern.de

Dem Bayerischen Staatsministerium für Arbeit und Soziales, Familie und Integration wurde durch die berufundfamilie gemeinnützige GmbH die erfolgreiche Durchführung des audits berufundfamilie® bescheinigt:
www.beruf-und-familie.de

Wollen Sie mehr über die Arbeit der Bayerischen Staatsregierung erfahren? BAYERN DIREKT ist Ihr direkter Draht zur Bayerischen Staatsregierung. Unter Telefon 089 1222 20 oder per E-Mail unter direkt@bayern.de erhalten Sie Informationsmaterial und Broschüren, Auskunft zu aktuellen Themen und Internetquellen sowie Hinweise zu Behörden, zuständigen Stellen und Ansprechpartnern bei der Bayerischen Staatsregierung.

Bayerisches Staatsministerium für
Arbeit und Soziales, Familie und Integration

Winzererstr. 9, 80797 München

E-Mail: oeffentlichkeitsarbeit@stmas.bayern.de

Gestaltung: CMS – Cross Media Solutions GmbH

Bildnachweis: ©iStock/FatCamera (Titelbild, S. 8, S. 16, S. 24);

©iStock/wundervisuals (S. 12); ©iStock/hiphotos35 (S. 20)

Druck: Appel & Klinger Druck und Medien GmbH

Gedruckt auf umweltzertifiziertem Papier
(FSC, PEFC oder vergleichbares Zertifikat)

Stand: Mai 2017

Artikelnummer: 10010627

Bürgerbüro: Tel.: 089 1261-1660, Fax: 089 1261-1470

Mo. bis Fr. 9.30 bis 11.30 Uhr und Mo. bis Do. 13.30 bis 15.00 Uhr

E-Mail: Buergerbueero@stmas.bayern.de

Hinweis: Diese Druckschrift wird im Rahmen der Öffentlichkeitsarbeit der Bayerischen Staatsregierung herausgegeben. Sie darf weder von Parteien noch von Wahlwerbenden oder Wahlhelfern im Zeitraum von fünf Monaten vor einer Wahl zum Zwecke der Wahlwerbung verwendet werden. Dies gilt für Landtags-, Bundestags-, Kommunal- und Europawahlen. Missbräuchlich ist während dieser Zeit insbesondere die Verteilung auf Wahlveranstaltungen, an Informationsständen der Parteien, sowie das Einlegen, Aufdrucken und Aufkleben parteipolitischer Informationen oder Werbemittel. Untersagt ist gleichfalls die Weitergabe an Dritte zum Zwecke der Wahlwerbung. Auch ohne zeitlichen Bezug zu einer bevorstehenden Wahl darf die Druckschrift nicht in einer Weise verwendet werden, die als Parteinahme der Staatsregierung zugunsten einzelner politischer Gruppen verstanden werden könnte. Den Parteien ist es gestattet, die Druckschrift zur Unterrichtung ihrer eigenen Mitglieder zu verwenden.